

Beste commissieleden, college en andere belangstellenden,

Het gemeentebestuur van Bergeijk zetelt sinds 1923 in het gemeentehuis aan de Burgemeester Magneestraat, voorheen Schoolstraat genoemd. Daarvoor zetelde het bestuur in het oude raadhuisje dat aan de Beestenmarkt stond, ongeveer waar nu de Rietveld-abri aan 't Hof staat. Wat veel mensen niet weten is dat het bestuur van Bergeijk eeuwenlang (± 1340-1624) zetelde op het kasteel in het beekdal aan de Keersop. De plaats die we nu het 'Luchtkasteel' noemen. Daar resideerde eeuwenlang de schout en werd recht gesproken. Een van hen was de kwartierschout van Kempenland Hubert Bac, de vader van de schilders Jan en Hubert van Eijck. De familienaam van Jan en Hubert was dus feitelijk Bac, een niet onbekende familienaam in Middeleeuws Brabant. Later werden zij genoemd naar hun plaats van herkomst (Berg)Eijck. Misschien zijn Jan en Hubert van Eijck, op Harrie Lavreysen na, wel de bekendste inwoners van Bergeijk geweest!

Het kasteelgebied is in 2013 aangelegd als landschapspark met wandelpaden aan de zuidkant van het dorp. De plek waar het kasteel 'Portinc' heeft gestaan is een archeologisch en cultuurhistorisch waardevol gebied. Vanuit de Heemkundekring Bergeijk is het idee ontstaan om hier meer aandacht aan te geven en meteen de gemeente Bergeijk beter op de kaart te zetten.

Na een startoverleg in september vorig jaar zijn ± 20 enthousiaste vrijwilligers aan de slag gegaan om deze belangrijke historie van Bergeijk tot leven te brengen. Er werden, onder de naam 'Programma Portinc', vier werkgroepen gevormd: Archeologie, Herbouw, Marketing en Symposium. Ons doel is om het kasteel weer te laten herleven in een nader te bepalen vorm. Daarbij willen we het verhaal van de historie van de locatie vertellen én wat het belang van het kasteel was in de geschiedenis van Bergeijk en de regio. Met natuurlijk aandacht voor de twee belangrijkste bewoners van het kasteel: Jan en Hubert van Eijck. We willen het cultureel-historisch bewustzijn, niet alleen van de Bergeijkenaren, maar voor de gehele regio, inclusief de nieuwe inwoners van de Brainport-regio vergroten.

Samen met Visit Bergeijk zullen wij een masterplan gaan opstellen dat inzicht zal geven in financiering, tijdslijnen, inzet van vrijwilligers en exploitatieplan. Wij zullen een subsidie-aanvraag indienen zodra helder is dat herbouw mogelijk is en de locatie daarvoor is vastgesteld. Als het kasteel herrezen is kan het gebruikt worden. Exploitatie dient duidelijk te zijn voordat herbouw start. Er kan dan ook contact gelegd met mogelijke gebruikers.

Aan uw commissie wordt het voorstel gedaan om de kinderboerderij te verplaatsen naar twee weidjes aan de Lijnt op de plek die we nu het 'Luchtkasteel' noemen. Wij willen meedenken aan een verplaatsing van de kinderboerderij naar de Lijnt. Ook bij het oorspronkelijke kasteel werden dieren gehouden. Beide initiatieven, kinderboerderij en kasteel, kunnen elkaar versterken, o.a. door gebruik van gemeenschappelijke voorzieningen, betere waarborg van beheer en beveiliging en vergroting van de aantrekkingskracht van de locatie. Maar wij vinden wél dat er een integrale visie moet komen voor dit cultuur historisch en archeologisch waardevolle gebied. Dit gebied wordt ons inziens afgebakend door het gebied binnen het gele kader (zie bijgevoegde kaart).

Wij vragen uw commissie:

- om gezien het historisch waardevolle karakter van het gebied binnen het gele kader op korte termijn een uitgebreid archeologisch onderzoek te starten;
- om bij de bouw van de kinderboerderij de inpassing in het gebied zorgvuldig te bepalen zodat dit de toekomstige plannen rondom de revitalisering van het kasteel niet in de weg staat. Benader het als één project.
- om te bevorderen dat de bouwstijl van de kinderboerderij en de 'look-and-feel' van het kasteel en de kinderboerderij op elkaar afgestemd worden;
- om op korte termijn, nog voor de Raadsvergadering van 22 mei a.s., een gezamenlijke bijeenkomst te organiseren, waaraan deelnemen het College, het bestuur van de Stichting Kinderboerderij en het Programma Portinc, om de plannen op elkaar af te stemmen.